

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 156/2024
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Шекуларац, адвокат из ..., против туженог „Phuket“ д.о.о. из Београда, чији је пуномоћник Миодраг Поткоњак, адвокат из ..., ради утврђења ништавости решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2723/22 од 21.07.2023. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2723/22 од 21.07.2023. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 1798/19 од 10.03.2022. године, тако што се **УТВРЂУЈЕ** да је ништаво решење туженог заведено под бројем 1223/03 од 23.12.2016. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова целог поступка исплати 207.000,00 динара, у року од осам дана.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1798/19 од 10.03.2022. године, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је ништаво решење туженог заведено под бројем .../... од 23.12.2016. године, те је тужилац обавезан да туженом надокнади парничне трошкове од 103.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2723/22 од 21.07.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена наведена првостепена пресуда. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и кршења процесног закона.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена на основу одредбе члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени, послодавац отказао је тужиоцу, запосленом на пословима ..., уговор о раду решењем без броја од 21.11.2016. године, у коме је као датум престанка радног односа означен 30.11.2016. године. Тужилац се раздужио код туженог опремом, алатом и службеним телефоном 01.12.2016. године, што је констатовано у записнику о примопредаји дужности. Тужбу за поништај овог решења тужилац је поднео 29.12.2016. године. Тужени је тужиоцу поново отказао уговор о раду решењем број .../... од 23.12.2016. године, које је тужиоцу доставио 26.12.2016. године. У току парнице, тужилац је поднеском од 10.05.2017. године преиначио тужбу, тако што је уз првобитно постављени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду од 21.11.2016. године, поставио и захтев за утврђење ништавости накнадно донетог решења од 23.12.2016. године, из разлога што у то време није био у радном односу. У току парнице, правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2926/16 од 01.11.2017. године, поништено је као незаконито решење туженог од 21.11.2016. године. Жалба туженог изјављена против те пресуде одбијена је пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1594/2018 од 06.03.2019. године, а ревизија туженог изјављена против другостепене пресуде одбијена пресудом Врховног касационог суда Рев2 474/2020 од 19.11.2020. године.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, нижестепени судови одбијају постављени тужбени захтев за утврђење ништавости решења о престанку радног односа од 23.12.2016. године, из разлога што је тужба преиначена након истека рока од 60 дана из члана 195. Закона о раду.

По становишту Врховног суда, нижестепени судови су погрешно применили материјално право када су одбили постављени тужбени захтев.

Према члану 195. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/2014), који је био у примени у време доношења оспореног решења, против решења којим је повређено право запосленог, или када је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан, ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом (став 1.); рок за покретање спора је 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права (став 2.).

Одредбом члана 185. став 5. Закона о раду прописано је да запосленом престаје радни однос даном достављања решења, осим ако овим законом или решењем није одређен други рок.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је по решењу туженог од 21.11.2016. године престао радни однос 30.11.2016. године. Тужилац је благовремено 29.12.2016. године покренуо овај судски поступак за поништај решења о отказу уговора о раду, у ком је донета правноснажна пресуда којом је то решење поништено као незаконито. Преиначење тужбе у започетом спору проширењем захтева на

утврђење ништавости решења од 23. 12. 2016. године, којим се поново отказује уговор о раду тужиоцу који у то време није био у радном односу код туженог, није у конкретном случају нов захтев запосленог за заштиту права из радног односа.

Спорно решење је по својој садржини ништаво у смислу одредби чланова 47, 49. и 103. Закона о облигационим односима, пошто се њиме врши преображај правног односа који не постоји и као такво противно је принудним прописима. По одредбама чланова 109. и 110. Закона о облигационим односима, тужилац је имао правни интерес да у покренутом судском поступку за заштиту права из радног односа захтева утврђење ништавости овакве одлуке туженог и то његово право није престало 10.05.2017. године.

Из изнетих разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

На основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 1, 154. и 163. ставови 1. – 4. ЗПП, одлучено је о трошковима целог поступка. Тужиоцу су признати трошкови који су били потребни за успех у парници, а висина је обрачуната у оквиру опредељеног захтева и према важећој Адвокатској тарифи у време обрачуна. Досуђени износ од 207.000,00 динара чине награда за састав тужбе, као и поднесака од 27.02.2017. године и 10.05.2017. године од по 16.500,00 динара, заступања на четири одржана рочишта од по 18.000,00 динара, за састав жалбе од 36.000,00 динара и ревизије од 49.500,00 динара. Трошкови састава осталих поднесака нису признати, пошто нису били потребни за успех у парници.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**